№ 294. Czwartek 24. Grudnia 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z d. 6. grudnia b. r. raczył łaskawie dozwolić na uwolnienie kanonika katedralnego w Krakowie *Antoniego Rozwadowskiego* na własną prośbę tegoż od jego dotychczasowego urzędowania w charakterze dyecezyjnego nadzorcy szół, i w jego miejsce mianował do tego urzędu kanonika katedralnego *Oswalda Rusinowskiego*.

C. k. ministeryum finansów ogłosiło pod d. 20. b. m. następujący wykaz stanu papierowej monety zdawkowej będącej w obiegu:

Do końca listopada b. r. było w obiegu papierowej monety zdawkowej ogółem za 7,156.114 zł. w. a.

Część nieurzędowa.

Lwów, 24. grudnia.

Izba panów na posiedzeniu z dnia 22. b. m. przyjęła projekt do prawa o podwyższeniu podatków do końca kwietnia 1864. w redakcyi przez izbę deputowanych uchwalonej.

Również przyjęła konwencyę między rządem belgijskim zawartą względem reluicyi cła na Skaldzie, w którym to celu izba deputowanych poprzednio sumę 549.360 franków na walutę austryacką zewaluowana zawetowała. W końcu izba panów przyjęła projekt do prawa, poprzednio przez izbę deputowanych uchwalony, względem korzyści przedsiębiercom drogi żelaznej lwowsko-czerniowieckiej przyznać się mających. Wszystkie te projekta do praw przyjęte zostały jednomyślnie, bez żadnych rozpraw, po krótkich uwagach niektórych członków.

Rozmaite dzienniki przytaczają pogłoski o mającem nastąpić wzajemnem odwołaniu reprezentantów dyplomatycznych w Wiedniu, Berlinie i Kopenhadze. *Jener. Kores.* robi na to uwagę, że posłowie Austryi i Prus w Kopenhadze, równie jak posłowie Danii w Wiedniu i Berlinie w chwili obecnej nie są wcale uwierzytelnieni, że stosunki dyplomatyczne między Danią z jednej, a Austryą i Prusami z drugiej strony nie istnieją teraz wcale; stosunki te są przerwane z tego samego powodu, dla którego poseł król. duński, szambelan i jenerał-adjutant Irminger, wysłany w nadzwyczajnej misyi do Wiednia i Berlina, u obudwu dworów nie mógł być przyjęty. Jest więc przerwa w stosunkach dyplomatycznych, ale do formalnego odwołania posłów, którzy w Wiedniu, Berlinie i Kopenhadze znajdują się obecnie tylko w charakterze osób prywatnych, i zostają tam podobnie jak w Atenach pozostał baron Jesta, c. k. poseł, dawniej uwierzytelniony przy dworze Króla Ottona, nie ma w obecnem położeniu rzeczy żadnego powodu.

Według depeszy telegraficznej z Paryża z 22. b. m. *Monitor* ogłosił odpowiedź Cesarza Napoleona daną deputacyi senatu z adresem: Cesarz rzekł: „Widzę z zadowoleniem i zaufaniem, że senat pragnie uspokojenia namiętności tak wewnątrz jak zewnątrz, zgody i jedności, i że radby ujrzeć chwilę, w której wielkie kwestye, dzielące rządy i ludy dadzą się rozwiązać pokojowo. Napoleon I. rzekł: „Bić się w (przeciw?) Europie, to wojna domowa.“ Ta wielka myśl, niegdyś utopia, może jutro stać się rzeczywistością. W każdym razie jest to zawsze zaszczytem głosić wielką zasadę, która ma na celu zatarcie przesądów innej epoki. Łączmy się w usiłowaniach naszych ku temu szlachetnemu celowi, i zajmujmy się przeszkodami tylko dla tego, aby je zwyciężyć.“

W Paryżu opinia publiczna nie tylko ożywiła się przez wybór *Pelletana* ale nawet zdaje się być mocno wzburzoną. Taki sam skutek sprawił wybór pana Magnin Philippon w Dijon. Biorą to za oznakę, że duch opozycyi rozpoczyna także propagandę na prowincyi, i jak się samo przez się rozumie, wiążą z tem niepokojące i daleko sięgające domysły i pretensye. Powszechne zajęcie zwrócone jest obecnie na bliskie obrady ciała prawodawczego nad adresem.

Z *Turynu* podają dzienniki niepokojące bo wojenne wiadomości, i te mają być w związku z posłaniem pana *Pasolini* do Londynu. Zresztą jest mniemanie, że rząd francuzki stara się odwieść gabinet piemoncki od puszczania się na przygody.

Monarchia Austryacka.

Brody, 21. grudnia. *(Doniesienia od granicy rosyjsko-polskiej.)* W Rosyi kontyngens zaległy wybierają z największą gorliwością. Jenerał, który w tym celu przybył do Radziwiłłowa, zamiast udać się jak zwykle do reprezentacyi gminnej, wysyła oficerów od domu do domu dla poszukiwania ludzi zdolnych do wojska; tym sposobem w nocy z piątku na sobotę aresztowano tamże około stu młodych ludzi, z tych jednak wypuszczono nazajutrz 30, którzy wylegitymowali się, że są kupcami giłdowymi co jak wiadomo w Rosyi uwalnia od służby wojskowej, ale 70 zatrzymano. Jest to wprawdzie skutecznem ale zarazem heroicznem postępowaniem, które wiele rodzin pogrąża w niemałej trwodze. Słychać, że znowu mamy się spodziewać wydania jeńców rosyjskich, że zatem reklamacye tutejsze w państwie sąsiedniem zostały uwzględnione, i że 80 polskich poddanych cesarstwa austryackiego, którzy przy ataku na Radziwiłłów przed pół rokiem wpadli w ręce Rosyan nie zostali jeszcze posłani na wygnanie jak nam to niedawno opowiadano.

Dotychczas wydano tylko 11 jeńców małoletnich, po pięciomiesięcznem, zresztą nie zbyt uciążliwem więzieniu w Żytomierzu, a co do innych sprawa zdaje się być jeszcze nie ukończona. W sąsiednich prowincyach panuje zupełna spokojność; zima, tudzież liczne wojska rosyjskie powstrzymują przynajmniej w chwili obecnej wszelki ruch. Nie słychać wcale o zbieraniu się powstańców, a tem mniej o starciach. Czy ten spokój potrwa tylko przez zimę, czy na zawsze, to pokaże się dopiero na wiosnę, gdy nowe operacye będzie można rozpocząć, jeżeli pacyfikacya do tego czasu nie zostanie uskuteczniona.

Wiedeń, 22. grudnia. *(Nowiny dworu.)* Jego Cesarska Mość przyjmował wczoraj na prywatnem posłuchaniu fmp. Gablenza, który udaje się do komendy swej w Holsztynie. Tegoż samego dnia odbyła się rada ministeryalna pod prezydencyą Arcyksięcia Rainera. Minister wojny, hr. Degenfeld, pojechał do Berna w odwiedziny krewnych swoich.

Według buletynów lekarskich z Gracu, Jej cesarska Wysokość Arcyksiężna Marya Anuncyata i nowo narodzony Arcyksiążę znajdują się w pożądanym stanie zdrowia.

W Peszcie i w kilku innych miastach węgierskich porozlepiano na rogach ulic plakaty, które ze stanowiska 1849 r. oświadczyły się przeciwko wszelkiej transakcyi z rządem. Plakaty te przez policyę wkrótce oderwane zostały. Zdaje się, iż plakaty te z zagranicy sprowadzone zostały, jak to z druku poznać można. Wojsko nigdzie występywać nie potrzebowało, bo publiczność śmiała się wszędzie z treści plakatów, która wcale nie jest popularną.

Francya.

Paryż, 20. grudnia. *(Doniesienia z Mexyku. — Różne wiadomości.)* *Monitor* zamieścił list z Mexyku z dnia 10. listopada, według którego wiadomości o korpusie expedycyjnym przeciwko Juarezowi wysłanym, bardzo są pomyślne. Gerille nieprzyjacielskie rozproszone zostały w wielu miejscach, najważniejszym zaś wypadkiem wojennym było wzięcie miasta Jalapy. Stan miast w posiadaniu Juaristów będących, nader jest smutny. Juarez sam udał się z San Luis de Potosi do Kwretaso. W stolicy Mexyku bawiono się bardzo wesoło; ajuatamiento (rada municypalna) dała drugi bal dla oficerów. Telegraf z Mexyku do Akacinko jest już w ruchu, na drodze do Kwretano pale tak daleko sięgają jak kolumny korpusu expedycyjnego. Droga żelazna z Tejerio do Soledad może być uważana jako ukończona. Stan zdrowia w wyżynach jest wyborny, polepsza się zaś w strefie gorętszej i vomito mało już uczuć się daje.

Independance belge donosi, iż do Mexyku mało tylko wojska posełają, i to samej tylko jazdy. Wojsko francuzkie nigdzie tam nie znajduje oporu, lecz jak tylko opuszczą miejsce jakie cokolwiek odległe od centrum operacyj wojennych, znoszą znów władze przez

Francuzów instalowane, wieszają członków municypalności i przywracają na powrót liuristów.

Komisyja pożyczkowa ciała prawodawczego mianowała pana Gouin swoim referentem. Złożyć on ma relacyę na pierwszem po świętach posiedzeniu.

Independance belge twierdzi, iż w Paryżu zwracano na to uwagę, iż ani książe Napoleon, ani hr. Walewski nie zabierali wcale głosu w kwestyi polskiej. Również uderzyło zupełne milczenie ministra stanu, który w całym ciągu rozpraw nad adresem raz tylko się odezwał, dla odparcia liberalnych żądań p. de la Guerroniere. Spodziewają się, iż rząd obszerniej przemówi w rozprawach nad adresem w ciale prawodawczym.

Niemcy.

Berlin, 21. grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu izby panów przystąpiono do obrady nad projektem do adresu hr. Arnima. Poprawka Tellkampfa, Grunera, Camphansena i ich stronników, żądająca odstąpienia od traktatu londyńskiego, nie była należycie poparta, i adres po żwawej dyskusyi przyjęto prawie jednogłośnie.

(Odręczne pismo Króla bawarskiego.) Odręczne pismo Króla bawarskiego Maxymiliana do ministra królewskiego domu i spraw zagranicznych barona Schrenka z dn. 17. b. m., o którem wspominaliśmy w naszym wczorajszym przeglądzie opiewa według Gazety wiedeńskiej jak następuje:

Mój kochany panie ministrze baronie Schrenk. Wziąłem do wiadomości sprawozdanie twoje z 15. grudnia 1863 względem sprawy konstytucyjnej księstw Holsztynu i Lauenburga. Pochwalano polityki, której się dotychczas trzymałeś, i korzystano ze sposobności, aby oświadczyć, że stypulacyom protokołu londyńskiego odmawiam ciągle Mego uznania i również stanowczo odmawiać będę Mego przyzwolenia do następnego przystąpienia z Mojej strony do tegoż, że pretensye dziedziczne książęcej dynastyi szlezwicko-holsztyńsko-sonderburgsko-augustenburgskiej uznaję jako prawnie uzasadnione, i gotów jestem wszelkiemi siłami obstawać za trzymaniem się polityki odpowiedniej, za prawem Księstw i Niemiec w silnem zaufaniu, że co do tego jestem w zupełnem porozumieniu z moim wiernym ludem. Ale wierny Moim obowiązkom jako książę związku niemieckiego, i dobrze zważywszy położenie rzeczy, spodziewam się pozyskać uznanie wszystkich roztropnych, gdy do zamierzonego celu dążą z związkiem i przez związek. — Polecam Ci Mój kochany panie ministrze stanu przedłożyć Mi niezwłocznie potrzebne propozycye do uskutecznienia Moich tu wyrażonych zamiarów i upoważniam Cię nawet to Moje postanowienia ogłosić publicznie. Z znanemi uczuciami, życzliwy Król Maxymilian.

Frankfurt. 21. grudnia. *(Zgromadzenie deputowanych niemieckich.)* Dziś o godzinie $10^1/_2$ przed południem pan Zygmunt Müller zagaił posiedzenia zjazdu deputowanych niemieckich. Przybyło około 900 deputowanych z wszystkich części Niemiec. Galerye i loże dyplomatów były przepełnione. Mianowani zostali: Zygmunt Müller prezydentem, Benningsen i br. Lerchenfeld wiceprezydentami. Odczytano adresy Niemców z Bazylei, z kantonu Aargau, z powiatu Neustadt w Palatynacie reńskim, wzywające do czuwania nad honorem Niemiec. Prof. Edel z Würzburga motywował wniosek wydziału tej treści, że należy postarać się, aby prawo księcia Fryderyka Augustenburgskiego było uznane, wyjednać to uznanie u związku niemieckiego, prawu rzeczonemu nadać moc, uskutecznić oddzielenie księstw od Danii, a nareszcie przywrócić ich samodzielność, i nierozerwane połączenie z związkiem niemieckim. Wydział proponuje nadto ustanowić wydział z 36 członków jako środkowy punkt prawnej czynności niemieckiego narodu w przeprowadzeniu praw księstw i ich prawowitego księcia. Po krótkiej dyskusyi nastąpiło głosowanie i prawie jednogłośne przyjęcie wniosku wśród grzmiących oklasków z galeryi, poczem jednogłośnie zgodzono się na krótką przerwę. Za powtórnem otwarciem posiedzenia zamianowano na wniosek wydziału, 36 członków komitetu centralnego. W końcu zgromadzenie deputowanych, bez dyskusyi i prawie jednogłośnie przyjęło wniosek następujący:

Zgromadzenie z szczególniejszego względu na sprawę szlezwicko-holsztyńską poczytuje sobie za powinność wyrazić się za słusznem, a w teraźniejszym stanie rzeczy nie dającem się dłużej zwlekać prawem niemieckiego narodu do powszechnej reprezentacyi ludu i parlamentu, i za potrzebą najspieszniejszego utworzenia tegoż.

Dn. 20. b. m. po rogach ulic w Mnichowie rozlepiono następującą odezwę: „Do mieszkańców Mnichowa! Aby Jego kr. Mości naszemu ukochanemu monarsze złożyć hołd za jego wspaniałomyślne postanowienie w sprawie księstw niemieckich Szlezwiku i Holsztynu, wzywa ludność Mnichowa, aby dziś o godzinie 11. przed południem zgromadziła się przed rezydencyą królewską, dla wzniesienia okrzyku na cześć Jego król. Mości. 20. grudnia 1863. Wydział stowarzyszenia pomocy dla Szlezwik-Holsztynu.

Cel egzekucyi związkowej w instrukcyi dla komisarzy cywilno-związkowych wyrażony jest w ten sposób, iż Holsztyn administrowany być ma według ustaw obowiązujących, bez naruszenia praw panującego i z najmniejszą dla mieszkańców uciążliwością. Co do dalszego postępu egzekucyi Prusy porozumieć się miały z innemi mocarstwami, iż protokoł londyński stanowić ma podstawę porozumienia, Prusy obowiązały się zatem nie uznawać praw sukcesyjnych księcia Augustenburgskiego. Dania natomiast cofnąć ma nową ustawę konstytucyjną, przyznać ma ludności niemieckiej w Szlezwiku równe prawa z ludnością duńską, i przyznać ma stanom szlezwickim głos stanowczy w kwestyach finansowych, nadto postanowienia rady państwa nie mają mieć mocy obowiązującej w Księstwach bez zezwolenia na nie ich reprezentacyi. W końcu Dania zobowiązać się ma do zwrotu kosztów egzekucyi w pewnych terminach. Prócz tego Prusy żądać mają uorganizowania armii narodowej, którąby w kraju samym konsystowała.

Rosya.

(Sprawa włościańska w Inflantach.) Czytamy w *Kuryerze wileńskim*: Załatwienie kwestyi włościańskiej w Inflantach postępowało drogą kolejną, wskazaną przez ustawy ogłoszone w roku 1819, 1849 i 1860. Pierwsza z nich wyzwalała włościan tamecznych z poddaństwa, lecz nie otwierała im drogi do zostania drobnymi właścicielami gruntowymi, i dlatego wpływ jej na zapewnienie ich pomyślności okazał się niedostatecznym. Druga nadawała im prawo użytkowania z pewnej oznaczonej części gruntów, będących własnością dominialną, lecz oddzielonych od ziemi dworskiej raz na zawsze, i oddanych ludności wiejskiej w dzierżawę za pieniądze lub pańszczyznę, albo też do wykupu na własność, ku czemu w tym ostatnim razie ustanowiony bank włościański miał udzielać swojego zasiłku. Trzecia nakoniec była tylko rozwinięciem drugiej, a miała na celu zapobieżenie zbytecznemu podwyższaniu pańszczyzny i ceny dzierżawnej, stanowiąc wynagrodzenie dzierżawców wiejskich w razie usunięcia ich z gospodarstwa po upływie terminu kontraktu. Owoż rozwój kwestyi włościańskiej w Inflantach na podstawie tych trzech ustaw, przedstawia w zaprzeszłym roku ekonomicznym, to jest do dnia 23. kwietnia 1862 roku następujące rezultaty, czerpane ze sprawozdania rocznego komisyi miejscowej. Gruntów włościańskich, za które odrabiano robociznę do dworu, było 19.700 działów wynoszących $55^3/_4$ % całego obszaru ziemi wydzielonej dla ludności wiejskiej. Gruntów, za które należność do dworu była uiszczaną sposobem mięszanym, w części pańszczyzną, w części zaś pieniędzmi lub produktami roli, było 6742 działów, czyli 19%. Gruntów, za które należność dzierżawna wnoszoną była samą gotowizną, liczono działów 8231, czyli $23^1/_4$ %. Wreszcie gruntów, które drogą wykupu przeszły na własność włościan, było 667 działów, czyli 2% całego obszaru ziem wiejskich. W przeszłym roku ekonomicznym do dnia 22. kwietnia 1863 r. liczba osad włościańskich, z których odbywano robociznę, zmniejszyła się o 2878, czyli o 10% całkowitej ilości; jednocześnie zaś liczba osad, za które należność wpływała już gotowizną, już pieniędzmi i robotą lub produktami, wzrosła o $9^1/_2$%, a liczba nabytych na własność powiększyła się o $^1/_2$%. Co do tej ostatniej cyfry, włościanie nabyli na własność 225 osad, które uformowały tyleż samodzielnych posiadłości, mających każda od 22 do 60 morg, a przedstawiających wartość ogólną około złp. 2,550.000. W chwili obecnej rozkład gruntów włościańskich pod względem tytułu ich posiadania jest następujący: na robociznie 16.882, czyli $45^3/_4$ %; na robociznie i opłacie 8884, czyli $24^3/_4$ %; w dzierżawie na gotowiznę 10.062, czyli $27^1/_2$ %; wreszcie w posiadaniu na prawie własności 922 osad, czyli $2^1/_2$% całego ziem włościańskich obszaru. Wartość ogólna nabytych gruntów na własność wynosi obecnie złp. 9,550.000. Rok upłyniony przedstawia w tym względzie nader wyraźny postęp: od ustanowienia bowiem banku włościańskiego w r. 1851, w ciągu lat jedenastu do 1862 ogólna cyfra nabytych osad doszła tylko do 667, czyli przeciętnie około 60 na rok; gdy tymczasem w ostatnim roku nabyto 255 osad, czyli cztery razy tyle.

Księstwa Naddunajskie.

(Swięto narodowe w Serbii) Z **Belgradu** donoszą do *Jener. Kor.*: Narodowe święto serbskie, dzień św. Andrzeja Apostoła, wbrew przepowiedniom o jakichś nadzwyczajnych wypadkach, przeminął spokojnie, i był obchodzony z wielką okazałością. O świcie odgłos dział zwiastował dzień uroczysty. O godzinie 9tej odbyła się suma w kościele, na którą udał się także książę Michał, pieszo idąc pośrodku szeregów wojska w paradzie stojącego i milicyi narodowej, a strój jego wspaniały, przypominający ubiory dawnych Królów serbskich, wzniecał powszechne podziwienie. Wieczorem całe miasto było wspaniale oświetlone.

Czynności lwowskiej rady miejskiej.

Lwów, 23. grudnia. Rada miasta Lwowa zajmowała się na kilku posiedzeniach odbytych w bieżącym miesiącu uchwaleniem zamknięcia rachunku z roku 1863 i obradą nad budżetem na rok przyszły 1864. Zastrzegając sobie na poźniej ogłoszenie uchwalonego budżetu zdajemy w krótkości sprawę z dwóch ostatnich posiedzeń rady, odbytych dnia 17. i 22. b. m. Na posiedzeniu odbytem dnia 17go b. m. pod przewodnictwem burmistrza p. *Kroebla*, sprawozdawca sekcyi 4. radny Dr. *Gębarzewski* przedłożył odpowiedź c. k. Namiestnictwa na podany przez radę projekt względem pobierania od właścicieli domów we Lwowie $1^1/_2$ procentowego dodatku do podatku domowego w celu uwolnienia tychże właścicieli od ciężaru kwaterunkowego i na pokrycie kosztów kwaterunku. C. k. Namiestnictwo zwraca magistratowi podanie, i pochwalając zasadę i sposób rozkładu, robi jednak uwagę, że nałożeniem takiego dodatku podatkowego na członków gminy tworzy się fundusz

osobny, zaś tworzenie takich funduszów zabronione jest rozporządzeniem ministeryalnem z r. 1856. Z tego wzgledu c. k. Namiestnictwo uważa za rzecz stosowniejsza, ażeby preliminowane koszta kwaterunku przyjete były na budżet miasta, i żada oraz od rady wyjaśnienia. Sprawozdawca wnosi w imieniu sekcyi, ażeby rada odpowiedziała c. k. Namiestnictwu, że ze względu na znaczny niedobór przewidziany w budżecie miasta, koszta kwaterunku nie mogą budżetem być objete, że z drugiej strony tu wcale nieidzie o utworzenie funduszu, gdyż zwyżka jakaby po pokryciu kosztów kwaterunku w końcu roku pozostała, policzona będzie na rok następny na korzyść właścicieli domów. Nadto wziecie kosztów kwaterunku na budżet miasta obciażyłoby cała gminę, podczas gdy według paragrafu 19. patentu kwaterunkowego kwaterunek cięży tylko na posiadaczach realności; zaś §. 23. rzeczonego patentu dozwala posiadaczom realności umawiać się z kim innym wzgledem przypadajacego na nich kwaterunku. W tym wypadku gmina jako taka zawiera umowę z właścicielami domów. Wnosi przeto sekcya dać w tym duchu żadane wyjaśnienie c. k. Namiestnictwu z oświadczeniem, iż rada poprzestaje na dawniej powziętej uchwale. Po krótkiej dyskusyi w której radny p. *Adamski* oświadczył się za tem by koszta kwaterunku wzięte były na budżet miasta, wniosek sekcyi znaczna większościa głosów został przyjety.

Przystapiono potem do porządku dziennego i załatwiono kilkanaście spraw mniejszej wagi. Uchwały toczyły się po większej części wypłat i darów z łaski dla zakładów dobroczynnych stolicy. Na tem posiedzeniu udzielono prawa obywatelstwa miejskiego pp.: *Ignacemu Birnsteinowi* fabrykantowi narzędzi optycznych, *Alojzemu Bielańskiemu*, dzierzawcy hotelu europejskiego, *Leonowi Goczarkiewiczowi* krawcowi, i *Ignacemu Boznańskiemu* cieśli.

Następnie radny Dr. *Madejski*, jako referent komisyi administracyjnej, zdał sprawę o rezultacie przedsiębiorstwa dzierzawy podatku konsumcyjnego od 1. maja do 31. października r. b. Sprawozdanie wykazuje, że aktywa z dniem 1. listopada r. b. wynosiły 15981 zł. 38½ c. w. a., w czem objęta jest wartość inwentarza w kwocie 13967 zł. 40½ c. Przytem oznajmił sprawozdawca, że w skutek zniesienia podatku dyferencyalnego od napojów opuszczonego gminie z czynszu dzierzawnego 41860 zł., a przeto czynsz ten na przyszłe trzy lata wynosić będzie 2,782.000 zł. w. a. W końcu przyznano buchhalterowi miejskiemu ze względu na pomnożone jego czynności z powodu administracyi podatku konsumcyjnego dodatek rocznych 300 zł. do jego pensyi, i uchwalono jednogłośnie uwolnić od opłaty rogatki fury przybywające z Kleparowa po proboszcza u św. Anny pełniącego obowiązki katechety w szkole parafialnej Kleparowskiej.

Na posiedzeniu odbytem dnia 22. b. m. również pod przewodnictwem burmistrza przedłożył radny Dr. *Gnoiński* w zastępstwie referenta sekcyi radnego Dr. *Pfeiffera* projekt tyczący się uregulowania stosunków propinacyjnych miasta Lwowa. Po odczytaniu projektu obejmującego trzydzieści kilka paragrafów uchwalono na wniosek radnego Dr. *Honigsmanna* odroczyć dyskusyę nad pojedyńczemi paragrafami do przyszłego poniedziałku, a tymczasem projekt sam w egzemplarzach litografowanych rozdać między członków rady.

Kronika.

(Rozprawy ostateczne.) Na rozprawie ostatecznej d. 22. b. m. w lwowskim c. k. sądzie krajowym skazani zostali za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej przez udział w powstaniu: Józef Budzyński ze Lwowa (walczył pod Aladarem) 18 l. ob. łac. stolarz, już raz za to samo karany, na 4 miesace więzienia. Antoni Salewicz ze Złotnik 22 l. ob. łac. kelner już raz za to samo karany na 2 miesiące więzienia, Leon Markowski z Maliczkowiec w ob lwow. (walczył pod Lelewelem) 27 l. ob. łac. wyrobnik już karany za sprzeniewierzenie i ekscesa; Joachim Kurczak z Birczy w ob. przem. 46 l. ob. gr. kat. wdowiec wyrobnik, już dwa razy karany za kradzież, Józef Stochliński z Rzeszowa (walczył pod Komorowskim) 18 lat obr. łac. szewc, Jakób Jakimczak z Stanisławowa (walczył pod Komorowskim i Horodyńskim) 25 l. ob. gr. kat. organista, Simon Joseph ze Lwowa (walczył pod Komorowskim) 19 l. ob łac. drukarz, Piotr Radwaniecki z Debraczyna ob żółk. (walczył pod Jankowskim i Komorowskim) 23 l. ob. gr. kat. woźnica, Franciszek Müller ze Lwowa (walczył pod Jeziorańskim, Lelewelem i Aladarem) 22 l ob. łac. piekarz, każdy na 14 dni więzienia. Franciszek Zdobilak z Rodatycz obw. lwow. (walczył pod Aladarem) 24 l. ob. łac. woźnica, Piotr Romankiewicz ze Lwowa (walczył pod Komorowskim) 19 l. ob. gr. kat. mechanik, Wincenty Bobrowski z Manajowa, ob. złocz. (walczył pod Komorowskim) 19 l. ob. łac. krawiec każdy na 10 d. więzienia, Piotr Schnaider z Białejgóry, obw. lwow. 20 l. ob. lac. szewc, Paweł Szychulski z Stanisławowa obw. złocz. (walczył jako sierżant żuawów pod Komorowskim) 46 l. żonaty ob. lac. cukiernik; Mieczysław Zaremba z Gwoździca obw. kołomyjskiego 19. l. ob. łac. uczeń gymnazyum w Tarnopolu, każdy na 8 dni więzienia.

(Aresztowania.) Do c. k dyrekcyi policyi odstawjono aresztowanych ze względów politycznych od 17. do 20. b. m.: Własne organa przytrzymały 17 osób, ze Szczerca odstawiono 1, z Buczacza 1, z Przemyślan 1, z Halicza 3 osoby.

(Wyrok.) Pani Emilia Bogdańska, żona inspektora dóbr ziemskich skazana została przez tutejszy c. k. urząd powiatowy w myśl §. 492 k. k. za obrażenie organów bezpieczeństwa publicznego przy pełnieniu służby, na 1 miesiac aresztu.

(Statystyka małżeństw w Anglii.) W Anglii liczą obecnie 5066 mężów nie mających więcej jak 15 lat wieku, lecz po większej części mężczyźni żenią się około 30 roku.

Wiek ten, dla wstępujących w związki małżeńskie, daleko jest zdrowszym dla mężczyzn, niżeli dla kobiet.

Liczba mężów dochodzących 100 lat wieku, wynosi 18 kobiet tylko 9 Stosunek zaś pomiędzy stoletnimi bezżeńcami, a takiemiż pannami, jest jak 6 do 20.

Jeden młodzieniec 16 letni ożenił się z 50 letnia kobieta. Trzech mężczyzn nie mających więcej jak 20 lat, ożeniło się z 50 letniemi pannami, jeden zaś pojął za żonę 80 letnią staruszkę. Trzynastu młodych ludzi majacych 25 lat, mają żony 60, 70 a nawet 90 letnie.

Jedna panna 19 letnia, poszła za mąż za 95 letniego starca. Jeden kawaler 60 letni, ożenił się z panną 100 letnią.

Liczba panien, począwszy od 15 letnich, dochodzi do 404.773 t. j więcej o 80.000 aniżeli bezżennych mężczyzn

W Londynie liczą o 200.000 więcej kobiet, aniżeli mężczyzn.

(Telegraf do Ameryki) W Anglii znowu robią próby przeprowadzenia telegrafu do Ameryki. W tym celu poprzednia kompania zebrała kapitał dochodzący do 7,000.000 franków. Nowa sieć telegraficzna składać sie będzie z siedmiu miedzianych drutów, pokrytych gutaperką, a kosztować do 3000 franków na milę, tak że koszta przeprowadzenia drutów przez cała drogę dójda do 1,500.000 franków. Fabrykanci, wykończający druty i inne przedmioty do telegrafu służące, zgodzili się odebrać drugą połowę swego wynagrodzenia po przesłaniu pierwszej depeszy. Rządy Wielkiej Brytanii i północnej Ameryki ofiarują kompanii corocznie za mające się przesyłać depesze około 500.000 fr.

(Ludność Paryża.) W roku zeszłym ludność wszystkich 20 okręgów Paryża, wraz z garnizonem (28.300 ludzi), wynosiła 1,696.141 mieszkańców.

W tymże roku 1862 urodziło się w Paryżu dzieci 52.312, umarło zaś osób 42.185, urodziło się zatem więcej o 10.127.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sanok, 12go grudnia. W II. połowie z. m. były na targach w obwodzie Sanockim następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Krosno		Dobromil		Dukla		Lisko		Rymanów		Dynów	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen
	walutą austryacka											
Mec pszenicy . . .	2	92	2	57	2	87	2	50	3	.	2	70
„ żyta . .	1	91	1	55	1	86	1	65	2	.	2	.
„ jęczmienia .	1	78	1	42	1	50	1	50	1	80	1	60
„ owsa . . .	1	33	1	5	1	25	1	.	1	40	1	40
„ hreczki . .	2	50	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy .	2	30	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków .	.	40	.	42	.	.	.	40	.	50	.	36
Cetnar siana . . .	2	.	1	56	.	.	1	20	2		1	35
„ wełny	.			.	.	.	.		.	.	.	.
„ nasienia koniczu	18	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	30	5	24	.		4	60	7	.	4	60
„ „ miękkiego	4	73	4	40	.	.	2	10	5	.	3	30
Funt mięsa wołowego	.	9	.	10		.	.	8	.	9	.	10
Mas okowity . .	.	37	.	70	.	.	.	60	.	60		60

Bawełna. Tegoroczna zbiórka bawełny w Egipcie jest nadzwyczajnie pomyślną. Ogromne sumy pieniężne przywożą ciągle do Aleksandryi dla zakupienia tego produktu. Ostatnią pocztą przywieziono tam 15 milionów franków, tylko na rachunek domów handlowych angielskich.

Zbiory bawełny w Chinach i Japonii, które odbyły się w miesiącu wrześniu r. b. także miały być bardzo pomyślne. Kupcy europejscy i tam zamówili dly siebie znaczne zapasy, a jeśli kupno przyjdzie do skutku, rozstrzygnie się kwestya jak wielkie są zasoby Chin i Japonii pod względem tego ważnego produktu. Jeśli weźmiemy na uwagę, że prawie wszyscy Chińczycy i Japończycy noszą wyroby bawełniane, że takowe stanowią jedyną odzież ludu uboższego, to łatwo wnnisiem, że produkcya bawełny w tych krajach jest niezmierna: cała kwestya dla hadlu europejskiego jest w tem, czy produkcya ta o wiele przewyższa potrzeby miejscowe i czy ich bawełna może łatwo i w wielkiej ilości być dostawioną do portów.

Bawełna japońska jest w ogólności wyżej ceniona; dotychczas jednak wywieziono do Anglii niezbyt wielkie zapasy zakupione na targach w Szangai i Hong-Kong; — ale jeśli wywózka się rozwinie, prawdopodobnie dokonywaną będzie wprost z portów japońskich.

Ostatnia poczta.

Kraków, 23. grudnia. *Krak. Ztg.* pisze: Donosiliśmy niedawno z Nadbrzezia, że oddział Chmielińskiego był dnia 16. b. m. w okolicy Opatowa zaatakowany przez 12 rot rosyjskich i zupełnie zniesiony, przyczem dodaliśmy, że z obu stron mają być znaczne straty, a sam Chmieliński zraniony dostał się do niewoli. *Kronika*

utrzymuje, że w tem naszem doniesieniu nie ma słowa prawdy; Chmieliński nie był ranny i nie wpadł w niewolę, nie był nawet pobity, i tylko podzielił swój korpus na drobne oddziały. Kto zna terminologię polskich sprawozdań z pola bitwy, wie, co ma znaczyć ten entuzyazm. Wiadomość o zranieniu i wzięciu Chmielińskiego do niewoli podaliśmy tylko jako *pogłoskę*.

Chwila donosi, że po bitwie pod Rakowem w Sandomirskiem zaszła druga potyczka dn. 17. b. m. w pobliskiej okolicy, podobno pod wsią Wierzbie w Stobnickiem, gdzie miał walczyć oddział Chmielińskiego i Rębajły, lecz o rezultacie tej potyczki nie ma bliższych szczegółów.

Altona, 22. grudnia. Ustawa wyborcza do konstytucyi z 18. listopada ogłoszona została w Szlezwiku z sankcyą królewską z 4. b. m.

Bukareszt, 22. grudnia. Na ostatniem posiedzeniu izby minister wyznań przedłożył projekt sekularyzacyi klasztorów w Mołdawii i Wołoszczyźnie.

Warszawa, 22. grudnia. *Dzien. Powsz.* donosi z gubernii *Płockiej*, że w zachodniej części tejże oddziałów powstańczych nie ma i nawet się nie formują. Miejscami włóczą się jeszcze pojedynczy powstańcy, do chwytania których wysyłają się kolumny ruchome. W pierwszej połowie listopada oddziały Płocki i Lipnowski aresztowały 47 podejrzanych osób. w tej liczbie było kilku żandarmów wieszających. Dnia 19. (31.) listopada oddział Przasznyski schwytał oddział z 15 ludzi złożony. Z *Radomia* tenże dziennik donosi, że w miasteczkach Bodzentynie, Halniewie, Borkowicach i Górze Mokrej powstańcy zabrali pieczęcie skarbowe nadto z wyłączeniem Bodzentyna w kancelaryach wyż rzeczonych wójtów gmin spalono wszelkie dowody i papiery rządowe.

W końcu wspomina tenże dziennik o dawniejszych potyczkach stoczonych niedaleko wsi Wilki (blisko Cisowa) dn. 11. (23.) listopada. pod Strojnowem dn. 12. listopada, i nareszcie pod Ociosękami dn. 15. (27.) listopada.

TEATR.

W Sobotę teatr niemiecki: **„Orpheus in der Unterwelt“**, opera komiczna z tańcami w 2 aktach a 4 obrazach.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

Hotel George: PP. Łączyński H., z S rocka.
Hotel europejski: Dylewski M., z Rołowa.
Hotel angielski: Agopsowicz C., z Grochowca
Hotel Langa: Br. Bourguignon S. c. k. podpułkow., z Berna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

PP.: Chiliński S., do Bakowy. — Hubicki K., do Ożydowa. — Torański M., do Sopranówki. — Szeliski K., do Chodaczkowa. — Pinczakowski J., do Wybranówki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. grudnia 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	320.75	+ 0.8	78.6	zachodni	moc.	pochmurno
2. god. po poł.	323.17	— 0.2	77.8	„	mier.	śnieg
10.god.wiecz.	324.59	— 0.8	79.0	„	sł.	pochmurno

Wysokość śniegu 3· ·.

Kurs lwowski.

Dnia 23. grudnia.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	56	5	61
Dukat cesarski	„ „	5	59	5	65
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	56	9	71
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	83	1	86
Talar pruski	„ „	1	77	1	79
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—			
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	35	73	10
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	03	76	78
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	30	72	13
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	83	80	50
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	197	33	199	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 23. grudnia.

	zlr.	kr.
5% Metaliki	73	10
5% pożyczka narodowa	80	30
Losy z 1860 roku	92	70
Akcye banku wiedeńskiego	786	—
„ „ kredytowego	184	10
Londyn, 10 funtów szterlingów	117	80
Dukat pojedyńczy	5	64
Srebro	117	75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. grudnia.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	68.30	68.50
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	96.—	96.25
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	80.—	80 20
od kwiet. do paźd. po 5%	79.75	79.85
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	72.80	72.90
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	72.90	73.10
dtto. po 4½%	64.25	64.50
dtto. „ 4%	57.—	57.50
dtto. „ 3%	43.—	43.50
dtto. „ 2½%	36.25	38.—
dtto. „ 1%	14.50	14.60
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	141.50	142.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	138.—	139.—
Przez. do wyl. z r. 1854	92.75	93.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	92.40	92.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	93.50	93 75
Renty Como po 42 lir. aust.	18.25	18.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	69.—	70.—
„ „ „ 4½%	64.—	64.50
„ „ „ 4%	56.50	57.—
„ „ „ 3½%	50.—	50.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	58.50	59.50
„ 2¼%	52.—	53.—
„ 2%	47.—	48.—
„ 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	87.50	88.—
Wyż. Aust. i Salcb.	85.—	85.25
Czech	90.—	91.—
Morawii	91.—	—.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	74 75	75.50

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Banatu Tem.	72 75	73 25
Kroacyi i Slawonii	74.50	74 75
Galicyi	71.40	72.—
Siedmiogrodu	71.25	72.50
Bukowina	70.50	71 —
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.75	73.—
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
Dług Tyrolu „ 4%	58.50	59.—
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	58.50	59.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	29.—	30.—
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
„ 2½% „ 100 „	22.50	—.—
„ 2¼% „ 100 „	20.25	—.—
„ 2% „ 100 „	18.—	—.—
- 1¾% „ 100 „	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	786.—	787.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	183.80	183 90
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	652.—	654.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1730.—	1732.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	185 75	186 25
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	138.—	138.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	127.50	127 75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	251.—	252.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	198.—	198 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	223.—	226.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	130.—	135.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	428.—	429.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	231.—	232.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	392.—	394.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	415.—	420.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	255.—	260.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	154.50	155.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.50	103.—
przeznaczone do los. po 5%	90.25	90.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	85.90	86.—
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	72.75	73.25

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	91.75	92 25
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	86.50	87.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	118.—	118.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	119.50	120.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.25	91.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	87.—	87.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	88.50	89.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	94.75	95.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.50	78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99. —	99.50

6. Losy.

(za sztukę.)	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	140 80	141.
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	91.50	91 50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	112.—	114.—
„ „ po 50 zł. m. k.	—.—	50.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	30.50	31.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	93 —	94.—
Salma „ 40 „ „	35.75	36.25
Palfiego „ 40 „ „	33.75	34.25
Clarego „ 40 „ „	32.25	32.75
St. Genois „ 40 „ „	33.50	34.—
Windischgrätza 20 zł. „	19.50	20.—
Waldsteina 20 „	20.—	20.50
Keglevicha 10 „	15.25	15.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar
Amsterdam za 100 zł. hol.	99 40	100.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n	100.50	100 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	100.50	100.50
Genua za 100 lir. piem.	—.	—.—
Hamburg za 100 M. B.	88.75	89.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	117.90	118 20
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	46 60	46 60
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar
Dukaty ces. men.	5.66	5 68
dtto. pełnej wagi	5.66	5 68
Korona	16.40	16.45
20frankówka	9 46	9.48
Rosyjski imperyał	9 75	9.80
Talar związkowy	1.77	1.78
Srebro	118.—	118.50

Kurs korony w c. k. kasach 13zl. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.